Atodiad C - Strategaeth y Gymraeg Ddrafft Bwrdeistref Sirol Caerffili 2022-27 Adroddiad Ymgysylltu

Cyflwyniad a Chyd-destun

Yn unol â gofynion Safon y Gymraeg 145 o dan Reoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 1) 2015 mae gan Gyngor Caerffili Strategaeth y Gymraeg Pum Mlynedd 2017-2022 ar waith. Mae'r strategaeth yn nodi camau gweithredu i hyrwyddo'r Gymraeg, cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg a'r defnydd o'r Gymraeg yn y fwrdeistref sirol.

Mae ein strategaeth bresennol yn adeiladu ar ein llwyddiannau yn y gorffennol i ddiwallu anghenion siaradwyr a dysgwyr Cymraeg yn y fwrdeistref sirol a bodloni gofynion deddfwriaethol. Mae'r camau gweithredu yn y Strategaeth yn ystyrlon, yn briodol ac yn gyraeddadwy i bawb dan sylw ac fe'u rhennir yn chwe Maes Strategol:

1. Y Teulu
2. Plant a Phobl Ifanc
3. Cymunedau
4. Gwasanaethau Cymraeg
5. Y Gweithle
6. Seilwaith (Polisïau ac Arferion)

Gan adeiladu ar ein hymrwymiad parhaus, mae Strategaeth y Gymraeg wedi'i hadolygu a'i diweddaru ar gyfer 2022-2027. Mae'r Cyngor wedi cynnal amrywiaeth o weithgareddau casglu tystiolaeth ac ymgysylltu cyn ymgynghori i ddatblygu cyfres ddiwygiedig o gamau gweithredu o Strategaeth y Gymraeg Pum Mlynedd ddrafft 2022-2027. Bydd y camau hyn yn ein galluogi i gynllunio sut y byddwn yn hyrwyddo'r Gymraeg ac yn hwyluso'r defnydd o'r iaith yn lleol i gynyddu'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg dros y pum mlynedd nesaf.

- Adolygiad o ofynion deddfwriaethol
- Adolygiad o adroddiadau a chanllawiau allanol, gan gynnwys ***'Cymraeg 2050: ein cynllun ar gyfer 2021 i 2026'*** Llywodraeth Cymru, a chanllawiau Comisiynydd y Gymraeg ***'Safonau'n ymwneud â hyrwyddo'r Gymraeg'***
- Adolygiad o Strategaeth y Gymraeg pum mlynedd bresennol y Cyngor 2017-2022
- Dadansoddiad o setiau data lleol a chenedlaethol
- Ymgysylltu â rheolwyr darparu gwasanaethau o fewn y Cyngor
- Ymgysylltu â Fforwm Iaith Gymraeg Caerffili a Fforwm y Gymraeg mewn Addysg

Methodoleg (Yr hyn a wnaethom)
Gwnaethpwyd gwaith ymgysylltu mewn dau gyfnod penodol:

Cyfnod 1 – ymgysylltu'n anffurfiol â rhanddeiliaid i adolygu'r camau gweithredu drafft ac awgrymu gwelliannau
Cyfnod 2 – ymgynghoriad ffurfiol i geisio barn trigolion, aelodau etholedig, staff a rhanddeiliaid eraill mewn perthynas â'r camau gweithredu drafft.

Mae'r rhain i'w gweld isod:

Cyfnod 1 - Grwpiau Ffocws Rhanddeiliaid

Trafodwyd y Cynllun Gweithredu drafft o fewn y Strategaeth yn fanwl drwy nifer o drafodaethau grwpiau ffocws.

Diben y grwpiau ffocws oedd rhoi cyfle i randdeiliaid allweddol drafod y camau gweithredu drafft a amlinellwyd, nodi a oedd unrhyw beth ar goll neu a oedd angen adolygu unrhyw beth neu ei uno â gweithred arall.

Cynhaliwyd pedwar grŵp ffocws yn ystod mis Medi ac roeddent yn ymdrin â'r canlynol:

Grŵp 1 – Plant a Phobl Ifanc	**Dydd Iau 16 Medi - 10:30 – 12:00**
Grŵp 2 – Y Gymuned	**Dydd Iau 16 Medi - 13:30 – 15:00**
Grŵp 3 – Y Teulu	**Dydd Llun 20 Medi - 13:30 – 15:00**
Grŵp 4 – Gwasanaethau a Gweithlu'r Gymraeg	**Dydd Mawrth 21 Medi - 10:30 – 12:00**

Mae rhestr lawn o randdeiliaid allweddol ar gael yn **Atodiad 1**.

Mae'r dull hwn wedi helpu i nodi camau gweithredu ystyrlon i alluogi'r cyngor i gyflawni yn erbyn gofyniad Safon 145 ac yn unol â'r tair thema a amlinellir yn ***'Cymraeg 2050: ein cynllun ar gyfer 2021 i 2026',*** Llywodraeth Cymru, sef:

1. Cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg
2. Cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg
3. Creu amodau ffafriol - seilwaith a chyd-destun

Er mwyn galluogi pawb a oedd am roi eu barn i gymryd rhan, roedd yr holl ddogfennau ar gael yn ddwyieithog ac roedd cyfleusterau cyfieithu ar y pryd ar gael ym mhob grŵp ffocws. Anfonwyd yr wybodaeth am y grwpiau ffocws drwy wahoddiad i'r holl randdeiliaid allweddol.

Dylid nodi bod Grŵp Ffocws 3 wedi'i uno â Grŵp Ffocws 4 oherwydd niferoedd isel a bod y camau gweithredu ar gyfer y ddau Faes Strategol yn debyg.

I weld yr ymatebion a wnaed yn ystod y grwpiau ffocws, gweler **Atodiad 2.**

Y camau nesaf
Ystyriwyd canlyniadau trafodaethau'r grwpiau ffocws ochr yn ochr ag adborth gan staff a rheolwyr gwasanaethau a helpodd i lywio Cynllun Gweithredu Strategaeth y Gymraeg Pum Mlynedd ddrafft ddiwygiedig 2022-2027, cyn cael eu hystyried yn rhan o ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol.

Cyfnod 2 – Ymgynghoriad Cyhoeddus
Cynhaliwyd yr ymgynghoriad ffurfiol rhwng 20 Hydref a 24 Tachwedd 2021.

Roedd yr ymgynghoriad ffurfiol yn ceisio nodi:

- A fydd y camau a amlinellir yn helpu i fodloni'r canlyniadau a fwriedir ar gyfer y Teulu, Plant a Phobl Ifanc, Cymunedau, Gwasanaethau'r Gymraeg, y Gweithle a Seilwaith (Polisïau ac Arferion)
- Rhesymau dros anghytuno ag unrhyw un o'r camau a amlinellir
- Awgrymiadau ar gyfer unrhyw gamau ychwanegol y dylid eu cynnwys i sicrhau bod effeithiau cadarnhaol neu effeithiau cadarnhaol cynyddol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg
- Unrhyw farn ar yr effaith y byddai'r cynllun gweithredu drafft hwn yn ei chael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a sicrhau bod y Gymraeg yn cael ei thrin yr un fath â'r Saesneg

Gellir dod o hyd i gopi o'r arolwg yn **Atodiad 3**

Er mwyn galluogi pawb a oedd am roi eu barn i gymryd rhan, roedd yr holl ddogfennau ymgynghori ar gael yn ddwyieithog ac mewn amrywiaeth o fformatau. Cafodd yr ymgynghoriad ei hyrwyddo mewn amrywiaeth o ffyrdd ac roedd ar gael ar draws ystod o lwyfannau. Holiadur ar-lein oedd y prif offeryn ymgynghori ond roedd copïau papur ar gael hefyd.

Hyrwyddwyd yr ymgynghoriad mewn amrywiaeth o ffyrdd:

- Preswylwyr a'r gynulleidfa ehangach - Er mwyn cyrraedd cynulleidfa mor eang â phosibl, amlygwyd yr ymgynghoriad ar dudalen flaen gwefan y Cyngor gyda dolen yn uniongyrchol i'r dogfennau ymgynghori ac arolwg ar-lein. Roedd fersiwn papur o'r arolwg hefyd ar gael i'w argraffu o'r Wefan neu ar gais mewn amrywiaeth o fformatau.
- Roedd copïau papur o'r arolwg ar gael yn ein llyfrgelloedd.
- Rhannwyd manylion yr ymgynghoriad drwy ffrwd Twitter a thudalen Facebook y Cyngor
- Cafodd trigolion sy'n siarad Cymraeg e-bost yn uniongyrchol drwy'r Fenter Iaith ac fe'u rhannwyd drwy grwpiau rhanddeiliaid eraill dan sylw a rhwydweithiau ehangach.
- Grwpiau rhanddeiliaid - anfonwyd e-bost yn uniongyrchol at y rhai a wahoddwyd i ymgysylltu â Chyfnod 1/a oedd yn ymwneud ag ymgysylltu â Chyfnod 1 yn ystod

wythnos gyntaf y cyfnod ymgynghori ffurfiol. Anfonwyd nodyn atgoffa yr wythnos cyn y dyddiad cau.

- Anfonwyd e-bost at feysydd gwasanaeth y Cyngor hefyd yn y dogfennau ymgynghori.

Canlyniadau

Ymatebion a phroffil yr ymatebwyr

At ei gilydd, cwblhaodd 45 o ymatebwyr yr holiadur ar-lein. O'r rhain:

- Nododd 37 eu bod yn drigolion bwrdeistref sirol Caerffili
- Nododd 33 mai Saesneg oedd eu dewis iaith tra bod 4 ymatebydd yn nodi mai'r Gymraeg oedd eu dewis iaith. Dywedodd dau ymatebydd arall eu bod yn ddwyieithog (Cymraeg a Saesneg) heb unrhyw ddewis ar gyfer y naill iaith na'r llall
- Nododd 23 eu bod yn fenywod, a 17 yn ddynion
- Roedd 27 o'r rhai a ymatebodd yn 50+, roedd 12 rhwng 26 a 49 oed ac roedd dau rhwng 16 a 25 oed

Barn ymatebwyr a themâu sy'n dod i'r amlwg

Gofynnwyd i ymatebwyr nodi a oeddent yn teimlo bod y camau gweithredu a amlinellir ym mhob maes strategol yn helpu i fodloni'r canlyniad a fwriadwyd ar gyfer y teulu, plant a phobl ifanc, cymunedau, gwasanaethau Cymraeg, y gweithle a seilwaith (polisïau ac arferion). Roedd safbwyntiau cymysg mewn perthynas â phob maes fel y dangosir yng Ngraff 1. Roedd ychydig mwy o bobl yn cytuno nag yn anghytuno â'r camau gweithredu ar gyfer y teulu, gwasanaethau Cymraeg a seilwaith ond roedd y gwrthwyneb yn wir ar gyfer plant a phobl ifanc, cymunedau a'r gweithle.

Graff 1: A yw'r camau a amlinellir yn cyflawni'r canlyniadau a fwriedir?

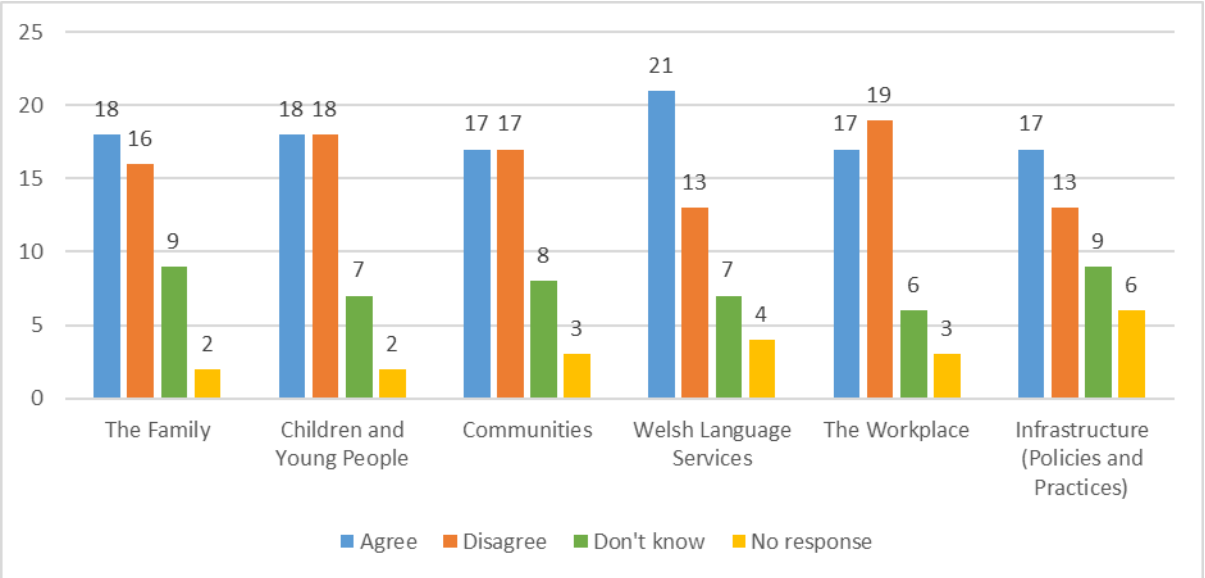

Rhesymau dros anghytuno ag unrhyw gamau gweithredu a amlinellir

Gofynnwyd i'r ymatebwyr amlinellu eu rhesymau dros anghytuno ag unrhyw un o'r camau a amlinellwyd ac fe'u crynhoir isod.

Sylwadau cyffredinol

- Targedau afrealistig ar gyfer yr amserlen.
- Nid wyf yn anghytuno fel y cyfryw, gan fod unrhyw ymdrechion i gefnogi a hyrwyddo'r Gymraeg i'w canmol, ond credaf fod angen rhoi mwy o ystyriaeth i'r ffordd y gellir cyflawni rhai o'r camau hyn yn realistig.
- Cyfeiriodd nifer o sylwadau at y ffaith bod bwrdeistref Caerffili yn ardal Saesneg ei hiaith yn bennaf

Y Teulu

- Angen ymgysylltu â rhieni newydd yn gynharach (e.e. pecyn babanod gyda babanod newydd-anedig) gan fod llawer yn cael eu hannog i beidio â dewis addysg cyfrwng Cymraeg gan ofni na fyddant yn gallu helpu eu plentyn.
- Ni fydd unrhyw faint o hyrwyddo'n helpu i ddenu siaradwyr Cymraeg newydd os nad oes ganddynt ddiddordeb yn y lle cyntaf. Mae angen i chi hyrwyddo'n gynharach e.e. grwpiau babanod/grwpiau chwarae ac ati.

Plant a Phobl Ifanc

- Nid yw'r strategaeth a amlinellir fel petai'n wahanol iawn i'r strategaeth gyfredol
- Bydd pobl yn parhau i ddefnyddio eu hiaith gyntaf yn y cartref ac yn y gwaith ac mae'n hysbys bod plant ysgol yn rhoi'r gorau i ddefnyddio'r Gymraeg wrth giât yr ysgol neu pan fyddant y tu hwnt i glyw eu hathrawon. Nid oes dim yn y strategaeth fel petai'n debygol o newid hyn

Cymunedau

- Er bod rhai bwriadau da yn y flaenoriaeth strategol hon, megis gwella mewnbwn a darpariaeth y Gymraeg yn ystod digwyddiadau mawr fel y Caws Mawr, marchnadoedd Nadolig, ac ati, er mwyn i unrhyw ran o hyn weithio mae angen hybu ymwybyddiaeth yn aruthrol i bobl hyd yn oed wybod y gallant ddefnyddio'r Gymraeg o fewn y fwrdeistref ac na fydd hyn ynddo'i hun yn rhwystr.

Gwasanaethau Cymraeg

- Nid yw nifer y cwynion sy'n ymwneud â diffyg cydymffurfio yn golygu llawer os nad yw pobl hyd yn oed yn gwybod pa gydymffurfiaeth sydd ei hangen; sut y byddant yn gwybod os nad yw'n cael ei gadarnhau? Rhaid i'r adroddiad blynyddol ar gydymffurfio â safonau'r Gymraeg fod yn fwy amlwg, a chael ei hyrwyddo'n ehangach - fersiwn ffeithlun efallai, neu fersiwn wedi'i gwtogi ar gyfer y wefan sy'n wynebu'r cyhoedd? Mae gan siaradwyr Cymraeg yn arbennig ddiddordeb yn y pethau hyn

Y Gweithle

- Nid yw'r strategaeth a amlinellir yn dangos methodoleg fonitro o fewn gweithleoedd ac er fy mod am weld mwy'n defnyddio'r Iaith, nid yw'r strategaeth yn dangos cymorth ariannol, yn enwedig i fusnesau bach iawn

Seilwaith (Polisïau ac Arferion)

- Mae hwn yn faes hanfodol bwysig sy'n sail i holl swyddogaethau eraill y Cyngor. Yn anffodus, mae'r Gymraeg yn aml yn cael ei hystyried yn "ychwanegiad" wrth ystyried meysydd gwaith newydd neu wrth adolygu polisïau a gweithdrefnau. *Rhaid* iddi

ddod yn rhan o'r broses gynllunio gychwynnol ar gyfer unrhyw brosiect, nid yn unig o ran ei wneud yn ddwyieithog, ond o ran sut y gall gefnogi'r Gymraeg yn ystyrlon.

Camau Gweithredu Ychwanegol a nodwyd

Nododd yr arolwg nifer o gamau ychwanegol y dylid eu hystyried i'w cynnwys yn y cynllun gweithredu fel y nodir isod:

Sylwadau cyffredinol

- Dydw i ddim yn gweld dim i helpu dysgwyr Cymraeg i fod yn hyderus wrth siarad a defnyddio'r hyn a ddysgwyd ganddynt
- Camau i bontio'r bwlch rhwng Cymraeg achlysurol a Chymraeg llenyddol i ddysgwyr gael mwy o afael ar strwythur sylfaenol yr iaith na'r patrymau lleferydd arferol (ond hanfodol) a addysgir ar gyrsiau dysgwyr cynnar.
- Dim sôn am agor mwy o ysgolion Cyfrwng Cymraeg a diffyg recriwtio siaradwyr Cymraeg yn benodol i'r cyngor. Mae annog yn lle gorfodi yn golygu na fydd llawer o gwmnïau'n defnyddio'r Gymraeg.
- Bydd yr iaith yn fwy gweladwy ond nid yw hynny'n golygu y gellir ei defnyddio ymhellach mewn bywyd cyhoeddus os nad yw'r rhai sy'n gweithio gyda'r cyhoedd yn siarad yr iaith.
- Gobeithio y bydd mwy o bobl yn dysgu'r iaith ac yn ei defnyddio!
- Gobeithio y bydd yn rhoi'r hyder i bobl ddefnyddio'r Gymraeg mewn ystod ehangach o sefyllfaoedd. Gobeithiwn hefyd y cânt eu derbyn yn gadarnhaol bob amser hyd yn oed os na all y sawl y siaradir ag ef siarad Cymraeg

Y Teulu

- O ran grwpiau rhieni a babanod, er enghraifft, dylid cyflwyno'r Gymraeg fesul dipyn ac yn aml yn hytrach na grŵp Cymraeg /Saesneg yn unig, er mwyn i rieni ddod i arfer â'r Gymraeg gan bwyll heb gael eu llethu na'u dychryn. Dylid cynnig gwersi Cymraeg i rieni mewn grwpiau bach fel dosbarthiadau nos yn hytrach na grwpiau mawr i fagu hyder yn dysgu a siarad Cymraeg.

Plant a Phobl Ifanc

- Mae'r maes plant a phobl ifanc yn gynhwysfawr iawn ond mae fel petai'n anelu at yr hyn y gall y Cyngor Corfforaethol ei wneud, nid yr hyn y gall Addysg ei hun ei wneud. Mae'r blynyddoedd cynnar yn faes sy'n destun cryn drawsnewid, felly efallai y bydd cyfleoedd yma i ehangu. Er enghraifft, gallai Llywodraeth Cymru ymweld â disgyblion hŷn i ddweud wrthynt am gyfleoedd i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg o ran canllawiau gyrfa, er gallai gwmpasu 2.3
- Plant: Agor mwy o ysgolion cyfrwng Cymraeg i normaleiddio addysg cyfrwng Cymraeg. Ar hyn o bryd mae un ysgol uwchradd ledled y sir.
- Dylid rhoi mwy o bwyslais ar faterion Hanes Cymru yn y ffordd y cyflwynir Hanes mewn Ysgolion. Gwelsom yn y ffordd y dysgir hanes Prydain yn draddodiadol fod angen iddo edrych yn wahanol efallai, a'i fod yn cael ei ailystyried yn hynny o beth, ar y ffordd y mae Gwladychiaeth a gweithredoedd yn y gorffennol wedi cael effaith andwyol ar lawer o grwpiau lleiafrifol

Cymunedau

- Creu ardaloedd mewn cymunedau lle anogir defnyddio'r Gymraeg ac mae ystod o lefelau yn bresennol i gefnogi dysgwyr

Gwasanaethau Cymraeg

- Byddai tudalen we bwrpasol ar gyfer pob peth Cymraeg yn ddefnyddiol. Gallai hyn gynnwys eitemau newyddion, dolenni i ddogfennau strategol, digwyddiadau, neu gyfleoedd i bobl gymryd rhan mewn cefnogi a hyrwyddo'r Gymraeg o fewn y fwrdeistref

Y Gweithle

- Gallai'r gweithle gynnwys cyfleoedd mwy anffurfiol fel 'caffi amser cinio' neu gyfarfod cinio' Cymraeg, ar ôl gwaith, neu gyfleoedd cymdeithasol i annog agwedd hwyliog, anffurfiol gan y bydd llawer ohono'n ymwneud â 'chydymffurfio' â'r safonau, felly gallai rhywbeth sy'n awgrymu ei bod yn hwyl fod yn fwy ysgogol na'r neges 'mae'n rhaid i chi'.
- Ddim yn siŵr i mi weld unrhyw beth yn y llwyth o wybodaeth am bosibilrwydd addysgu Cymraeg yn y gweithle yn benodol ynghylch yr eirfa sydd ei hangen ar gyfer y swydd dan sylw ac unrhyw rolau sy'n wynebu'r cyhoedd.
- A ddylid cael rhywbeth ynghylch hyrwyddo defnyddio'r Gymraeg mewn gwasanaethau cwsmeriaid yn y sector preifat e.e. drwy'r Fforwm Busnes? A yw busnesau lleol yn hysbysebu eu bod yn gallu rhyngweithio â chwsmeriaid drwy gyfrwng y Gymraeg, a yw siopau lleol yn amlygu'r ffaith bod ganddynt staff sy'n siarad Cymraeg er enghraifft.

Effeithiau ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg

Cafwyd nifer o sylwadau mewn perthynas â sut y bydd y cynllun yn effeithio ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a sut y gellid cynyddu effeithiau cadarnhaol, neu liniaru effeithiau negyddol. Crynhoir y rhain isod.

- Un broblem barhaus yw disgyblion yn peidio â defnyddio'r Gymraeg ar ôl gadael addysg Gymraeg. Mae pobl yn aml yn colli'r iaith. Mae angen annog pobl sy'n gadael yr ysgol i gefnogi mentrau ar ôl ysgol/prifysgol i helpu disgyblion ifanc a dysgwyr a chadw eu Cymraeg eu hunain yn fyw
- Gobeithio y gall unrhyw beth sy'n ceisio cefnogi a hyrwyddo'r Gymraeg gael effaith gadarnhaol yn unig ar sgiliau a defnydd yr iaith yn y fwrdeistref. Fy mhrif bryder yw gweithredu'r cynllun gweithredu yn barhaus. Mae'n cymryd llawer o ymdrech a gwaith i barhau i hyrwyddo, cefnogi a chynnwys y Gymraeg mewn rhanbarth sy'n draddodiadol yn llai Cymraeg ei iaith.
- Sicrhau bod y deunyddiau a gynhyrchir yn hygyrch i bawb
- Annog mwy o bobl i wisgo bathodynnau Iaith Gwaith i ddangos i eraill eu bod yn gallu siarad Cymraeg.
- Annog busnesau sydd â siaradwyr Cymraeg i gyfarch pobl yn Gymraeg

- Bydd sicrhau bod grwpiau ar gyfer ymarfer siarad ar gael yn rhwydd yn helpu dysgwyr o bob lefel; mae'n debyg mai diffyg hyder i siarad yw un o'r problemau mwyaf i ddysgwyr. Rwy'n gwybod fy mod yn ddysgwr.
- Bydd yn dda i fwy o bobl ddysgu'r Gymraeg a'i bod yn cael ei defnyddio llawer mwy.
- Gobeithio y bydd yn cynyddu lleoedd lle siaredir y Gymraeg, yn cynnal yr iaith i lawer a'i dysgodd yn yr ysgol ac yn normaleiddio ei defnydd o fewn y gymuned.
- Mwy o bobl yn y cymunedau yn ymwybodol o'r cyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn ogystal â Saesneg
- Drwy ddilyn y cynllun gweithredu, bydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn sicrhau mwy o gyfleoedd i bobl ddefnyddio eu Cymraeg. Drwy ddangos arweiniad clir a chryf i'r Gymraeg wrth weithio ar brosiectau ar y cyd â sefydliadau partner, gellid cynyddu effeithiau cadarnhaol y strategaeth.
- Mae'r cynllun gweithredu yn dda iawn, yn gynhwysfawr ac os gellir ei gyflenwi bydd yn gwneud gwahaniaeth a bydd yn helpu i ehangu'r iaith. Fodd bynnag, gallai rhai effeithiau i'r rhai nad ydynt yn siarad Cymraeg gynnwys teimlo dan fygythiad neu brinder cyfleoedd yn y farchnad swyddi i beidio â siarad Cymraeg, felly mae'n bwysig dod â'r rhai nad ydynt yn siarad Cymraeg i mewn, mewn ffordd sy'n annog ac nid yn 'cydymffurfio'.
- Mae angen gwaith ar rai o'r mesurau gan nad ydynt o reidrwydd yn adlewyrchu'r hyn yr ydych yn ceisio'i gyflawni. Er enghraifft, byddai rhai mesurau o fath arolwg ansoddol ynghylch a yw pobl yn teimlo'n fwy hyderus wrth ddefnyddio'r Gymraeg ac wedi mwynhau digwyddiadau yn hytrach na rhif yn rhoi darlun ehangach o lwyddiant

Sut y gellid newid y cynllun drafft i gynyddu effeithiau cadarnhaol ar ddefnyddio'r Gymraeg
Ceir crynodeb isod o sylwadau sy'n ymwneud â sut y gellid gwella'r cynllun er mwyn cynyddu effaith gadarnhaol ar ddefnyddio'r Gymraeg:

- Y dylai'r cynllun gweithredu fod yn hyblyg, ac os bydd angen newidiadau, gellir gwneud y rhain yn ystod oes y strategaeth bresennol, yn hytrach nag aros am yr adolygiad.
- cydnabyddiaeth bod hwn yn gynllun hirdymor
- Cael mwy o gyrsiau am ddim ar gael i bobl
- Credaf fod angen llawer o gyfleoedd i ddysgwyr ddod at ei gilydd i ymarfer siarad a gwrando ar y Gymraeg. Yna, pan fyddant yn hyderus gallant ddefnyddio'r iaith yn eu bywyd pob dydd.
- Mae angen mwy o bwyslais ar gyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destun cymdeithasol.
- Ymgyrch o bosib i ddangos manteision cael dwy iaith. Busnes diwylliant teulu treftadaeth lle bynnag y daethoch oddi yno'n wreiddiol. Efallai tynnu sylw at ddefnydd arloesol o'r Gymraeg neu deuluoedd sydd wedi dysgu Cymraeg gyda'i gilydd neu sut mae busnesau'n defnyddio'r Gymraeg gyda chwsmeriaid.
- Dechrau cydweithio ag ysgolion cyfrwng Cymraeg a Saesneg fel y byddai pob ysgol yn y pen draw yn sgwrsio yn Saesneg ac yn Gymraeg yn gyfartal ac ni fydd angen ysgolion

gwahanol gyfrwng gyda blaenoriaethau sy'n cystadlu â'i gilydd. Byddai hyn yn golygu cyllid cyfartal.

- Mae'r Gymraeg yn cael ei defnyddio'n fwy lleol nag o'r blaen gan ein bod yn siarad Saesneg yn bennaf. Drafft yn rhoi mwy o gyfleoedd i bobl ddysgu'r Gymraeg a gobeithio mwy o fynediad i gyflogaeth sy'n gofyn am siaradwyr Cymraeg
- gweler uchod. Mae'r ymateb i'r rhai sy'n ceisio cyfathrebu yn Gymraeg yn hollbwysig
- Mae digon o gamau cadarnhaol yn y cynllun gweithredu, nid ydych am newid nac ychwanegu unrhyw beth.
- Sicrhau bod addysg cyfrwng Cymraeg ar gael yn rhwydd ac yn lleol. Sicrhau staff dwyieithog wrth ddarparu gwasanaethau fel nad oes angen unrhyw siaradwr Cymraeg.

Y camau nesaf

Bydd canlyniadau'r ymgynghoriad yn cael eu hystyried a chaiff y Cynllun Gweithredu drafft ei ddiwygio yn unol â hynny cyn i fersiwn ddiwygiedig derfynol o Strategaeth y Gymraeg y Cyngor ar gyfer 2022-2027 gael ei chymeradwyo gan y Cabinet ym mis Mawrth 2022.

Diwygiadau a wnaed i'r cynllun gweithredu yn seiliedig ar farn ymatebwyr:

Ychwanegu Prifysgol De Cymru fel sefydliad partner
Cam Gweithredu 1.7 – cynnwys hyrwyddwyr a llysgenhadon iaith ar draws sefydliadau partner
Cam Gweithredu 2.1 – cynnwys pob sefydliad partner
Cam Gweithredu 2.6 – cynnwys gwirfoddoli a Gofalu am Gaerffili
Cam Gweithredu 2.8 – Wedi'i aralleirio i: *Datblygu tudalen we ar wefan y Cyngor gyda dolenni i'r holl sefydliadau partner a DEWIS a'r holl adnoddau sydd ar gael.*
Cam Gweithredu 2.10 – cynnwys hyrwyddwyr a llysgenhadon iaith ar draws sefydliadau partner
Cam Gweithredu 2.11 – wedi ychwanegu'r testun canlynol: *Cysylltu â chyflenwi Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg a'r Siarter Iaith ac arweinwyr ysgolion Cymraeg i Blant.*
Cam Gweithredu 2.13 – pwyslais ar weithio'n rhanbarthol i ddatblygu gwahanol ddulliau o gyfathrebu negeseuon cadarnhaol am y Gymraeg i flynyddoedd 5, 6, 7, 8, 9, 10 ac 11.
Cam Gweithredu 2.14 – pwyslais ar weithio'n rhanbarthol.
Cam Gweithredu 3.1 – ehangu testun i ddweud *ar draws yr holl sefydliadau partner*.
Cam Gweithredu 3.2 – aralleirio i ddweud: *Annog a chefnogi busnesau lleol i ddefnyddio mwy o Gymraeg wrth ddarparu gwasanaethau, gan gynnwys dosbarthu a hyrwyddo arddangos arwyddion, bathodynnau neu laniardau Iaith Gwaith i annog siaradwyr a dysgwyr Cymraeg i gael at wasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg.*
Cam Gweithredu 3.5 – ehangu testun i gynnwys: *a datblygu cyfleoedd lle mae bylchau*.
Cam Gweithredu 3.7 – testun wedi'i uno â Cham Gweithredu 3.2.
Cam Gweithredu 3.7 – ychwanegu testun: *Hyrwyddo cyrsiau Cymraeg i ffoaduriaid*.
Cam Gweithredu 3.8 – ehangu testun i gynnwys *gweithio'n rhanbarthol* a hefyd *Datblygu Digwyddiad 'y Glas' a phecyn gwybodaeth i rieni sy'n anfon eu plant i'r ysgol Gymraeg am y tro cyntaf*.

Cam Gweithredu 3.9 – Cam Gweithredu Newydd: *Gweithio ar sail ranbarthol i fynd ati i hybu ymwybyddiaeth y cyhoedd am yr iaith Gymraeg, gan gynnwys pam ein bod yn gwneud hynny, hawliau siaradwyr Cymraeg i gael nwyddau a gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg, a byw eu bywyd dyddiol drwy gyfrwng y Gymraeg.*
Cam Gweithredu 3.9 – Cam Gweithredu Newydd: *Gweithio gyda Chlwb Busnes Caerffili i hybu ymwybyddiaeth busnesau lleol am y cyfleoedd a'r adnoddau sydd ar gael iddynt ddarparu gwasanaeth Cymraeg.*
Cam Gweithredu 4.2 – cynnwys *gweithio mewn partneriaeth*.
Cam Gweithredu 4.6 – nodi *Cynllun Cydnabod Staff y Cyngor*.
Cam Gweithredu 5.3 – pwyslais ar *gweithio'n rhanbarthol*.
Cam Gweithredu 5.8 – Cam Gweithredu Newydd: *Y Cyngor a sefydliadau partner i gynnal archwiliad o sgiliau ieithyddol eu staff i ddeall pa gapasiti sydd ar gael. Cyfleoedd i weithio mewn partneriaeth pe bai unrhyw fylchau'n cael eu nodi.*
Cam Gweithredu 5.9 – Cam Gweithredu Newydd: *Gweithio'n rhanbarthol i ddatblygu canllaw arfer da ar sut i ddefnyddio'r Gymraeg yn effeithiol e.e. cyfarchion dwyieithog ar ddechrau cyfarfodydd ac ati*.
Cam Gweithredu 5.10 – Cam Gweithredu Newydd: *Sicrhau bod y Gymraeg yn cael ei hystyried a'i chynnwys yn rhan o unrhyw broses ymsefydlu ar gyfer dechreuwyr newydd*.
Cam Gweithredu 5.11 – Cam Gweithredu Newydd: *Datblygu Strategaeth Sgiliau Ieithyddol i gefnogi ymrwymiad y cyngor i'r Gymraeg a gweithredu Safonau'r Gymraeg*.
Cam Gweithredu 5.13 – Cam Gweithredu Newydd: *Gweithio'n rhanbarthol i ddatblygu cyfleoedd i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg ddefnyddio eu sgiliau Cymraeg mewn lleoliad anffurfiol, fel caffi amser cinio, boreau coffi ac ati.*

Atodiadau:
Atodiad 1: Rhestr o Randdeiliaid Ymgysylltu Cyfnod 1
Atodiad 2: Nodiadau grwpiau ffocws rhanddeiliaid (Cyfnod 1)
Atodiad 3: Arolwg Ymgynghoriad Ffurfiol Cyfnod 2
Atodiad 4: Crynodeb o sylwadau o'r arolwg (Cyfnod 2)